

Raport
zespołu oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 19-20 listopada 2010 r.
na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego dotyczącej
oceny jakości kształcenia na kierunku „administracja” na poziomie studiów
pierwszego stopnia.

Informacje wstępne.

1. Skład Zespołu Oceniającego.

Wizytację przeprowadził Zespół Oceniający w składzie: prof. dr hab. Maria M. Kenig-Witkowska (przewodnicząca, członek PKA), dr hab. Marek Stefaniuk (ekspert PKA), dr Piotr Sitniewski (członek PKA), mgr Grzegorz Laskowski (ekspert ds. formalno – prawnych PKA), Jacek Kłopotowski (przedstawiciel PSRP, ekspert PKA).

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu.

Państwowa Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku. Uchwałą 165/2005 z dnia 19 maja 2005 r. Prezydium PKA wydało ocenę pozytywną.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Władze Uczelni stworzyły bardzo dobre warunki do pracy zespołu wizytującego.

Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię Raportu Samooceny, przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji dotyczącej: organizacji Uczelni, spraw kadrowych oraz toku studiów, a także rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, jego pracownikami i studentami ocenianego kierunku oraz przeprowadzonych hospitacji zajęć dydaktycznych.

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów

Uniwersytet Opolski powstał z połączenia dwóch opolskich uczelni - Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Powstańców Śląskich w Opolu oraz Instytutu Teologiczno - Pastoralnego (filii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w Opolu). Kontynuując tradycje zapoczątkowane w tych jednostkach, UO w swej działalności nawiązuje do akademickich wzorców polskich i europejskich utrzymując ścisłe związki naukowo-badawcze z innymi uczelniami w kraju i za granicą. Warto zauważyć, że Europejski charakter Uniwersytetu

Opolskiego dodatkowo podkreśla jego położenie kulturowe i geograficzne na pograniczu trzech kultur: polskiej, czeskiej i niemieckiej.

W swoich działaniach Uniwersytet Opolski opiera się na fundamentalnych wartościach akademickich - prawdzie i wolności, wyrażając poglądy oraz popierając ducha i podstawowe zasady wyrażone w bolońskiej - „Magna Charta Uniwersytetów Europejskich”. Swoją misję wypełnia w szczególności poprzez prowadzenie badań naukowych, kształcenie, ochronę, pielęgnowanie i kontynuację dziedzictwa intelektualnego, zachowanie autonomii akademickiej i niezależności politycznej, które służą budowaniu społeczeństwa demokratycznego opartego na uniwersalnych prawach człowieka. Uczelni jest miejscem spotkań i wymiany myśli naukowej, centrum życia intelektualnego miasta i regionu.

17 grudnia 2009 r. Senat Uniwersytetu Opolskiego przyjął dokument pt. *Strategia rozwoju Uniwersytetu Opolskiego w latach 2009-2014. Misja. Cele strategiczne. Cele operacyjne*, w którym czytamy, że „Uniwersytet kieruje się zasadami wolności inicjowania i prowadzenia badań naukowych, wolności nauczania, oraz wolności twórczości artystycznej. Uniwersytet działa w duchu umiłowania prawdy, szacunku dla wiedzy i umiejętności, odpowiedzialnego upowszechniania wyników badań, jak również nieustannego dążenia do rozwoju i doskonałości każdego z członków Wspólnoty Uniwersyteckiej”.

Wykorzystując nowoczesne techniki i środki komunikacji Uniwersytet Opolski umożliwia dostęp do wiedzy wszystkim zainteresowanym - w regionie, kraju i na świecie, poprzez prowadzenie studiów na odległość. Poprzez kształcenie kadr, Uniwersytet Opolski wpływa na rozwój regionu oraz kształtuje jego wizerunek. O zaangażowaniu uczelni na rzecz rozwoju regionalnego świadczy również jej udział we wdrażaniu wyników prac badawczych do praktyki.

Uniwersytet Opolski realizuje swoją misję również poprzez aktywizowanie życia intelektualnego i artystycznego społeczności regionalnej, m.in. dzięki szerokiej ofercie popularyzującej wyniki badań naukowych, spotkaniami z wybitnymi ludźmi kultury oraz artystami.

Władze Uniwersytetu Opolskiego doceniają również znaczenie ocenianego kierunku studiów. W misje uczelni dobrze wpisuje się misja Wydziału Prawa i Administracji zawarta w dokumencie pt. *U progu XXI w. w jednoczącej się Europie kształcimy do służby w państwie prawa*. Na podstawie strategii UO przygotowywana jest Strategia Rozwoju Wydziału Prawa i Administracji, której celami strategicznymi są: utrzymanie wysokiego poziomu dydaktyki i prac badawczych, uzyskanie uprawnień do nadawania tytułu doktora nauk prawnych,

uruchomienie studiów II stopnia na kierunku administracja oraz utworzenie I stopnia kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Realizacja przyjętych celów pozwoli na pełniejszą realizację strategii rozwoju Uniwersytetu Opolskiego i wzmocni pozycję Wydziału Prawa i Administracji. Pochodną celów podstawowych jest podejmowanie i upowszechnianie działań mających na celu umiędzynarodowienie studiów oraz pracę na rzecz rozwoju regionu.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa. (obejmuje także ocenę regulaminu studiów, regulaminu pomocy materialnej oraz zasad odpłatności za usługi edukacyjne – z części studenckiej)

Organy Uczelni oraz Wydziału zostały powołane zgodnie z przepisami wewnętrznymi Uczelni. Skład Senatu jest zgodny z przepisami powszechnie obowiązującymi oraz Statutem Uczelni. Skład Rady Wydziału jest z nimi niezgodny.

Zakres spraw regulowanych uchwałami Senatu i Rady Wydziału jest zgodny z jego statutowymi oraz ustawowymi kompetencjami. Senat wywiązał się z obowiązku ustawowego w zakresie art. 169 ust. 2 ustalając warunki i tryb rekrutacji oraz formy studiów na poszczególnych kierunkach, podając uchwałę do wiadomości publicznej nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy, i przesyłając ją ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego.

Senat wywiązał się także z obowiązku wynikającego z art. 130 ust. 2 i 8 ustawy, tj. określił zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiar zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych. Wysokość pensum dydaktycznego została określona w sposób zgodny z art. 130 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

Rektor jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy na podstawie mianowania i wywiązuje się z obowiązków wynikających z art. 35 ust. 1 ustawy. Należy jednak zwrócić uwagę, iż sprawozdanie zostało przekazane z niemal 2-tygodniowym opóźnieniem (27 października 2010 r.).

Opłaty za wydawane dokumenty zostały ustalone przez Rektora zgodnie z ustaleniami § 20 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634).

Rada Wydziału wywiązuje się z obowiązków ustawowych przewidzianych w art. 68 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym dla podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni, zatwierdzając plany i programy studiów prowadzonych w ramach poszczególnych kierunków.

Zgodnie z przepisami art. 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym Dziekan jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

Z obowiązku nałożonego w art. 130 ust. 5 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym na kierownika jednostki organizacyjnej, tj. ustalenia szczegółowego zakresu i wymiaru obowiązków nauczycieli akademickich, wywiązuje się prodziekan w porozumieniu z dziekanem (prodziekan dokonuje tej czynności w oparciu o sporządzone w formie pisemnej pełnomocnictwo dziekana).

Regulamin Studiów Uniwersytetu Opolskiego został przyjęty zgodnie z art. 161. ust. 2 Ustawy – Parlament Studentów Uniwersytetu Opolskiego podjął stosowną uchwałę na posiedzeniu w dniu 16. 02. 2010. Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Opolskiego w pełni spełnia wymagania Ustawy. Regulamin został pozytywnie zaopiniowany i przyjęty przez właściwy organ samorządu studenckiego. Należy podkreślić, iż Regulamin zawiera w załącznikach wzory podań dla studentów dzięki czemu system przyznawania świadczeń jest ujednolicony, dotyczy to również zasad przyznawania miejsc w domach studenckich. Umowa o warunkach odpłatności za studia niestacjonarne w Uniwersytecie Opolskim jest skonstruowana poprawnie i nie zawiera klauzul niedozwolonych UOKiK.

Wnioski:

- **Analizowane akty prawne w Uniwersytecie Opolskim są przyjęte zgodnie z wymaganiami Ustawy. Są bardzo przejrzyste i mają poprawną konstrukcję.**

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni.

3.Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych

Wydział Prawa i Administracji w Uniwersytecie Opolskim powstał na podstawie uchwały Senatu Uniwersytetu Opolskiego z 29 czerwca 2006 r. nr 21/2005-2006. *Mutatis mutandis* poprzednikiem WPiA był w latach 2001 – 2006 Międzywydziałowy Instytut Prawa i Administracji. Jednolite, pięcioletnie studia magisterskie na kierunku prawo zostały uruchomione w roku akademickim 2004/2005.

Wydział Prawa i Administracji jest jednym z ośmiu wydziałów w Uniwersytecie Opolskim. Obecna struktura Wydziału, zgodnie z § 1 Zarządzenia nr 51/2009 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 17 grudnia 2009 r., składa się z sześciu Katedr: Doktryn Polityczno-Prawnych i Prawa Rzymskiego, Historii Państwa i Prawa, Prawa Karnego, Prawa

Administracyjnego, Porównawczego Prawa Administracyjnego i Ochrony Środowiska, Postępowania Administracyjnego i Metodologii Badań Prawno-Administracyjnych oraz dwunastu Zakładów: Prawa Ustrojowego i Praw Człowieka, Teorii i Filozofii Prawa, Międzynarodowego i Wspólnotowego, Prawa Karnego Procesowego, Kryminologii, Kryminalistyki i Wiktymologii, Prawa Cywilnego i Własności Intelektualnej, Porównawczego Prawa Cywilnego, Prawa Gospodarczego i Handlowego, Prawa Pracy i Polityki Społecznej, Postępowania Administracyjnego, Prawa Wyznaniowego, Prawa Finansowego, Administracji Publicznej i Zarządzania. Poszczególnymi Katedrami i Zakładami kierują samodzielni pracownicy naukowo-dydaktyczni.

Ponadto w strukturze Wydziału funkcjonuje centrum Dokumentacji Europejskiej, Uniwersytecka Poradnia Prawna „Klinika Prawa”, Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji oraz Centrum Prawa Wschodniego.

Strukturę organizacyjną ocenianej jednostki, w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowo – dydaktycznych, uznać należy za prawidłową, bowiem zapewnia wykonanie zadań stawianych przed tą jednostką.

W ofercie edukacyjnej WPiA UO znajduje się obecnie siedem rodzajów studiów podyplomowych:

- Podyplomowe studia podatkowe;
- Podyplomowe studia samorządu terytorialnego;
- Studia podyplomowe prawa prasowego i prawa reklamy;
- Podyplomowe studia europejskiego prawa ochrony środowiska;
- Studia podyplomowe z zakresu prawa gospodarczego i handlowego;
- Podyplomowe studia administracji publicznej i zarządzania;
- Podyplomowe studia z zakresu prawa-readaptacji, mediacji i negocjacji;
- Podyplomowe studia mechanizmu funkcjonowania strefy EURO;
- Prawne i ekonomiczne aspekty zarządzania zakładami opieki zdrowotnej.

Zajęcia dydaktyczne prowadzone są zarówno przez pracowników wydziału, jak też praktyków pracujących w Samorządowym Kolegium Odwoławczym, Regionalnej Izbie Obrachunkowej, Prokuraturze, Policji, sądownictwie powszechnym i administracyjnym oraz prowadzących biura rachunkowe. Z przeglądu odnośnej dokumentacji wynika, że studia podyplomowe cieszą się dużym zainteresowaniem słuchaczy, wśród których są zarówno absolwenci szkół wyższych, pracownicy administracji publicznej, a także szeroko rozumianego systemu wymiaru sprawiedliwości.

W roku akademickiego 2005/2006 do programu zajęć, jako przedmiot obowiązkowy, wprowadzono tzw. klinikę prawa (poradnia prawna), początkowo, jako zajęcia wprowadzające i teoretyczne, a od roku akademickiego 2006/2007 jako zajęcia praktyczne. Zarząd Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych w 2007 r. podjął uchwałę, iż Studencka Poradnia Społeczno – Prawna *Bona Fides*, w ramach której prowadzony jest przedmiot Klinika prawa, spełnia standardy tej fundacji.

Należy zauważyć, że w celu wzbogacenia metod dydaktycznych WPiA UO posiada od 2006 r. w pełni wyposażoną salę sądową, wykorzystywaną do prowadzenia symulacji rozpraw.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.)

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	uczelni	Jednostki
Studia stacjonarne	9483	801	253	0
Studia niestacjonarne	6378	846	0	0
Razem	15861	1647	253	0

Wnioski: Uczelnie ze znacznym naddatkiem spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych jest większa od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych. Osoby studiujące w formie stacjonarnej (nie uwzględniając uczestników studiów doktoranckich) stanowią prawie 60% ogółu. Tendencji ogólnouczelnianej nie powielają proporcje zaobserwowane w podstawowej jednostce organizacyjnej, gdzie studenci stacjonarni to już tylko ok. 49% ogółu.

Należy zwrócić uwagę, iż w raporcie samooceny, wśród szczegółowych danych na temat liczby studentów Uczelni i jej wydziałów, obok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wymieniono studia wieczorowe. W innym miejscu raportu – przy informacji o liczbie prowadzonych kierunków studiów i specjalności – wymienia się także studia eksternistyczne.

Zgodnie z art. 163 ust. 1. i art. 259 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym studia w uczelni są prowadzone jako studia stacjonarne lub niestacjonarne, natomiast prowadzone przez uczelnie w dniu wejścia w życie ustawy studia dzienne stają się studiami stacjonarnymi

w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 12, a studia wieczorowe, zaoczne i eksternistyczne - studiami niestacjonarnymi w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 13.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich

- „administracja” – I stopień (wówczas: studia zawodowe) – uchwała pozytywna Prezydium PKA z dnia 19 maja 2005 r.;

- „prawo” – kierunek aktualnie oceniany po raz pierwszy.

Ponadto kształcenie na Uniwersytecie Opolskim odbywa się również w formie stacjonarnych studiów doktoranckich jako studia III stopnia. Uniwersytet Opolski posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora w 12 dyscyplinach naukowych, takich jak: biologia, chemia, ekonomia, filozofia, fizyka, historia, językoznawstwo, kulturoznawstwo, literaturoznawstwo, nauka o polityce, pedagogika i teologia oraz prawo nadawania stopnia doktora habilitowanego w 4 dyscyplinach naukowych, takich jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, historia i teologia.

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów

Tabela nr 2.

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	Niestacjonarnych	
I stopnia	I	138	93	231
	II	122	67	189
	III	78	79	157
Razem		338	239	577

Wnioski: Dostrzegalne jest wzrastające zainteresowanie studiami na kierunku „administracja”. Coraz wyraźniejsza staje się trwająca od 2 lat tendencja przejawiająca się proporcjonalną przewagą liczby studentów stacjonarnych nad niestacjonarnymi (tendencja zgodna z ogólnouczelnianą). Studenci „administracji” stanowią ok. 35% studentów Wydziału Prawa i Administracji. Należy mieć jednak na względzie, że kierunek jest prowadzony wyłącznie na poziomie studiów pierwszego stopnia.

Podsumowanie: Wyniki wizytacji, przegląd dokumentów i ich analiza pozwalają stwierdzić, że uczelnia spełnia wymagania dotyczące spraw będących w kręgu zainteresowań tej części raportu. Jej organy podejmują decyzje zgodnie z ustawowymi i statutowymi kompetencjami. Struktura organizacyjna wizytowanego WPiA UO zapewnia realizację zadań naukowo-badawczych i dydaktycznych. Uczelnia ma warunki i możliwości dla realizacji misji oraz zamierzonych celów strategicznych w środowisku, w którym działa.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta

Studia na kierunku „administracja” na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego trwają 6 semestrów i kończą się nadaniem tytułu zawodowego licencjata administracji. W treści Raportu samooceny przedłożonego Państwowej Komisji Akredytacyjnej Uczelnia deklaruje, że głównym celem kształcenia jest uzyskanie przez absolwenta studiów administracyjnych szerokiej i złożonej wiedzy z zakresu różnych dziedzin administracyjno - prawnych. Deklaruje również, że program studiów nastawiony jest na łączenie wiedzy teoretycznej z wiedzą praktyczną i umożliwia nabywanie umiejętności prakseologicznych w kontekście realizacji zadań i funkcji zawodów administracyjno-prawnych, podnoszenie kultury osobistej.

Zgodnie z Raportem samooceny po skończeniu cyklu edukacyjnego absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku „administracja” posiada wiedzę i umiejętności związane ze stosowaniem jak i interpretacją przepisów prawnych oraz rozwiązywaniem przypadków praktycznych, diagnozowaniem i rozwiązywaniem problemów społeczno-prawnych, administracyjnych, finansowych i personalnych. Ponadto absolwent studiów zna język obcy na poziomie stopnia biegłości B2 Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy łącznie ze znajomością specjalistycznych zwrotów językowych. Jest on przygotowany do podjęcia pracy w organach administracji państwowej i samorządowej, podmiotach gospodarczych, pełnienia funkcji we wszystkich rodzajach podmiotów i instytucji wymagających znajomości zagadnień administracyjno-prawnych oraz do podjęcia dalszego kształcenia na studiach magisterskich.

1.1. Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia

W porównaniu z wzorcem kwalifikacji absolwenta, zawartym w Załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełnić uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz.U. Nr 164, poz. 1166 z późn. zm.) kompetencje absolwenta studiów na kierunku „administracja” deklarowane przez wizytowaną Uczelnię są węższe. Opis tych kompetencji nie przewiduje bowiem *expressis verbis* posiadania przez absolwenta ogólnej wiedzy z zakresu nauk społecznych oraz podstawowej wiedzy

ekonomicznej. Koncentruje się natomiast na charakterystyce wiedzy, umiejętności i postaw charakterystycznych (typowych) dla absolwentów studiów administracyjnych nasyconych w znacznym stopniu treściami prawnymi. Takie ukształtowanie sylwetki absolwenta można uznać za prawidłowe, biorąc pod uwagę fakt, że administracja publiczna jest konstrukcją prawną.

Deklarowana przez Uczelnię struktura kwalifikacji absolwenta kierunku „administracja” nie odnosi się wprost do kwalifikacji w zakresie dokonywania ocen i formułowania sądów, komunikowania się z otoczeniem, kontynuacji kształcenia przez całe życie. Kwalifikacje takie mogą wynikać ze stosowania, oprócz tradycyjnych i klasycznych form wykładowych metod nauczania, które zmierzają do aktywizowania studentów (rozwiązywanie kasusów, analiza wzorców umownych i pism procesowych, wykorzystanie sali rozpraw).

Deklarowana przez Uczelnię struktura kwalifikacji absolwenta kierunku „administracja” nie przewiduje również *expressis verbis* udziału pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia. Z informacji udzielonych zespołowi oceniającemu przez prodziekana Wydziału Prawa i Administracji UO wynika, że udział pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia następuje w wyniku funkcjonowania inkubatora przedsiębiorczości i Studenckiego Biura Karier. W celu uzyskania pożądanej sylwetki absolwenta programy kształcenia urealniane są także w wyniku kontaktów z organami administracji publicznej zatrudniającymi absolwentów Wydziału. Władze Wydziału przewidują, że w niedalekiej przyszłości pozytywny wpływ na dostosowanie kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy wywrze także działalność tworzonego aktualnie stowarzyszenia absolwentów Wydziału.

Podsumowanie:

- Określona przez Uczelnię sylwetka absolwenta jest zgodna z uregulowaniami zawartymi w standardzie kształcenia na kierunku „administracja”;
- Struktura kwalifikacji absolwenta jest zasadniczo zgodna z deskryptorami efektów kształcenia przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego; trzeba jednak zauważyć, że zakładane cele kształcenia oraz kompetencje uzyskiwane przez absolwentów odnoszą się głównie do wiedzy (teoretycznej i praktycznej) i umiejętności a w mniejszym stopniu do postaw;
- Uczelnia przewiduje udział pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia, chociaż nie zostało to *expressis verbis* ujęte w deklaracji sylwetki absolwenta;

- Deklaracja sylwetki absolwenta uwzględnia potrzebę dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy.

1.2. Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów

W Uniwersytecie Opolskim rekrutacja odbywa się za pomocą systemu Elektronicznej Rejestracji Kandydatów (ERK). Warunki i tryb rekrutacji kandydatów na I rok studiów w roku akademickim 2010/2011 oraz zakres egzaminów wstępnych określa uchwała nr 34/2009-2012 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 28 maja 2009 r. w sprawie zasad naboru kandydatów na studia w roku akademickim 2010/2011. Pkt VII Załącznika nr 1 do powyższej uchwały Senatu stanowi, że jedynym elementem postępowania rekrutacyjnego na Wydziale Prawa i Administracji jest konkurs świadectw. Załącznik zawiera także zasady przeliczania na punkty wyników uzyskanych przez kandydatów na studia w trakcie egzaminu maturalnego oraz ocen uzyskanych na koniec roku.

Uchwała nr 73/2005-2008 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 29 maja 2008 r. w sprawie wykazu kierunków studiów, na które laureaci określonych olimpiad będą przyjmowani na studia w Uniwersytecie Opolskim bez postępowania kwalifikacyjnego w latach 2009-2011 przewiduje, że na kierunek „administracja” przyjmowani będą w tym trybie laureaci i finaliści Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Prawach Człowieka, Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym oraz Ogólnopolskiej Olimpiady Historycznej.

W trakcie wizytacji ustalono, że wyniki rekrutacji są na bieżąco monitorowane przez władze Wydziału. Ustalenie to znajduje także potwierdzenie w przedłożonych dokumentach.

Podsumowanie:

Zasady rekrutacji i sposób selekcji kandydatów na studia na kierunku „administracja” są prawidłowe i nie odbiegają od zasad i sposobu selekcji przyjętych w innych uczelniach

1.3. Ocena realizacji programu studiów z punktu widzenia zgodności realizowanego programu studiów z deklarowanymi celami kształcenia

Studia na kierunku „administracja” trwają 6 semestrów. Program studiów administracyjnych na Wydziale Prawa i Administracji UO został ukształtowany zgodnie z uchwałą Rady Wydziału Prawa i Administracji UO z dnia 20 października 2006 r., w sprawie planów studiów, programów nauczania oraz jakości kształcenia na Wydziale Prawa i Administracji – administracja pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich – prawo. Przewidziane tą uchwałą założenia do budowy programu studiów na kierunku

administracja przewidywały, że program ten powinien stanowić realizację opracowywanego wówczas standardu kształcenia na kierunku „administracja”.

1.3. Program studiów

Program i plan studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych na kierunku „administracja” został zatwierdzony na posiedzeniu Rady Wydziału Prawa i Administracji UO w dniu 06.07.2007 r. Program i plan studiów został zaakceptowany przez Senacką Komisję ds. Kształcenia i Studentów oraz przez Senacką Komisję ds. Rozwoju UO. W programie studiów stacjonarnych przewidziano 84 przedmioty, podzielone na pięć grup, zaś w programie studiów niestacjonarnych przewidziano 89 przedmiotów, podzielonych na pięć grup.

Podsumowanie:

- Realizowany na Wydziale Prawa i Administracji UO program studiów na kierunku „administracja” jest zgodny wymaganiami określonymi w standardzie kształcenia
- Program studiów administracyjnych jest zgodny również z deklarowanymi celami kształcenia a przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta;
- Sekwencja przedmiotów jest prawidłowa;
- Program studiów administracyjnych w UO zawiera ofertę zajęć do wyboru – zarówno w zakresie przedmiotów fakultatywnych, specjalizacji oraz seminariów i lektoratów języków obcych;
- Przedłożony przez Uczelnię program studiów nie zawiera oferty przedmiotów wykładanych w językach obcych;
- W programie studiów niestacjonarnych przewidziano stosunkowo większą niż na studiach stacjonarnych liczbę godzin przeznaczonych na aktywne formy kształcenia (ćwiczenia, konwersatoria);
- Programy studiów administracyjnych w UO oferują szerszy zakres treści kształcenia od przewidzianego przez standard kształcenia dla kierunku „administracja”;
- Wydaje się, że nazwy niektórych przedmiotów powinny być zweryfikowane np. nazwa „Stosowanie prawa wspólnotowego w prawie krajowym” nie jest zgodna z aktualnym stanem prawnym a nazwa „Rozliczenia firm w obrocie międzynarodowym” jest merytorycznie nieprawidłowa;

- Zachodzi dysonans pomiędzy deklarowaną sylwetką absolwenta a programami studiów. Polega on głównie na tym, że programy studiów zawierają treści, o których nie ma mowy w charakterystyce sylwetki absolwenta. Powinno się dopracować treść deklaracji sylwetki absolwenta;
- Program studiów ma konstrukcję wielowariantową – np. student może wybierać interesujące go przedmioty kierunkowe, fakultatywne oraz przedmioty wykładane w ramach czterech specjalizacji. Każda specjalizacja kształtuje specyficzne, i nieco odmienne od innych specjalizacji elementy wiedzy, umiejętności i postaw absolwenta. Deklaracja sylwetki absolwenta w najmniejszym stopniu nie uwzględnia konsekwencji zróżnicowania tych wariantów programu studiów. Wydaje się, że Wydział powinien rozważyć przeformułowanie deklaracji sylwetki absolwenta (skonstruowanie kilku różniących się sylwetek absolwenta) w taki sposób, aby uwzględniała (uwzględniały) ona (one) wielowariantowość programu studiów;
- W programie studiów uwagę zwraca duża oferta lektoratów z różnych języków obcych.

1.4 Ocena systemu ECTS

W programie studiów administracyjnych na Wydziale Prawa i Administracji UO poszczególnym semestrom przypisane zostały punkty ECTS w liczbie 30. Dla poszczególnych lat studiów liczba punktów ECTS przewidziana w programie studiów wynosi 60. Liczba punktów ECTS niezbędna dla ukończenia studiów administracyjnych pierwszego stopnia wynosi 180.

Podsumowanie:

System ECTS proponowany przez wizytowaną Uczelnię jest zgodny ze standardem kształcenia oraz wymaganiami określonymi w cytowanym wyżej rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie warunków i trybu przenoszenia osiągnięć studenta.

1.5 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej

Na Wydziale Prawa i Administracji UO istnieje funkcja tutora. Do czasu zapisania się studenta na proseminarium funkcję tę wykonuje opiekun roku, wyznaczony przez Dziekana. W tym okresie studiów tutorzy zajmują się głównie sprawami techniczno-organizacyjnymi studentów. Dostęp do tutorów studenci mają w trakcie ich dyżurów oraz poprzez pocztę elektroniczną. Za zgodą poszczególnych tutorów udostępniane są studentom numery ich telefonów komórkowych. W nawiązywaniu kontaktu pośredniczą również pracownicy

dziekanatów. Po zapisaniu się studenta na proseminarium funkcję tutora wykonuje promotor. Ponadto na wizytowanym Wydziale istnieje funkcja tutora dla studentów uczestniczących w programie Erasmus oraz dla realizacji systemu ECTS.

Podsumowanie:

- System opieki naukowej i dydaktycznej istniejący na Wydziale Prawa i Administracji UO jest właściwy i nie odbiega od rozwiązań stosowanych w tym zakresie w innych Uczelniach;
- Na Wydziale Prawa i Administracji UO nie stworzono jakichś szczególnych rozwiązań instytucjonalnych, które umożliwiłyby opiekę naukową nad studentami szczególnie zdolnymi lub przejawiającymi pogłębione zainteresowanie studiami. Użycie nazwy „tutor” do czynności wykonywanych w procesie dydaktyczno-wychowawczym przez opiekunów lat oraz promotorów jest nieuzasadnione.

1.5 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej

Studenci szczególnie pozytywnie oceniają system opieki dydaktycznej oraz przepływ informacji. Dzięki na bieżąco aktualizowanej witrynie internetowej wydziału studenci mają dostęp do aktualnych zmian w planie oraz informacji o wydarzeniach na wydziale i całej uczelni. Szczególne znaczenie ma przekazywanie informacji związanych z tokiem studiów przez dziekanat. Studenci czują się rzetelnie informowani poprzez komunikaty na stronie internetowej.

Dobrze oceniana przez studentów jest działalność dziekanatu wydziału. Pracownicy są dobrze poinformowani i kompetentni. Jednakże godziny przyjęć studentów nie spełniają potrzeb osób pracujących zawodowo. Godziny funkcjonowania dziekanatu rodzą również problemy w postaci kolejek podczas sesji egzaminacyjnych.

Nauczyciele akademicy są zazwyczaj dostępni w czasie dyżurów w wymiarze godzin wypełniającym potrzeby studentów. Również kontakt w formie elektronicznej jest wystarczający. Studenci jednak zgłaszają potrzebę zwiększenia możliwości kontaktu z wykładowcami w okresach bliskich sesjom egzaminacyjnym.

System doboru promotorów prac dyplomowych przez studentów pozwala realizować indywidualne zainteresowania studentów. Studenci mogą wybrać promotora spośród kilku dostępnych – zgodnie z realizowaną specjalizacją, jak również za zgodą dziekana pisać pracę dyplomową pod opieką promotora wybranego przez siebie.

Studenci zwrócili również uwagę na fakt braku wywarzenia trudności sesji i liczby egzaminów. Zdarza się, że zbyt dużo egzaminów uznawanych przez studentów za „trudne” odbywa się w czasie jednej sesji, gdy w drugiej nie ma ich prawie wcale.

W opinii studentów wykładowcy nie zawsze dostosowują poziom wymagań egzaminacyjnych do sposobu prowadzenia zajęć oraz przekazywanej wiedzy.

Realizacja praktyk studenckich w znacznej mierze zależy od studentów. Studenci wybierają miejsce i termin ich realizacji. Pomoc uczelni w ich realizacji ogranicza się do sporadycznych ‘kontroli’ opiekunów praktyk, w miejscach ich odbywania. Wizytacje są jednak bardzo rzadkie. Studenci zwracają uwagę na brak zaangażowania UO w organizację praktyk co powoduje, że czas na praktyki nie zawsze jest właściwie wykorzystywany.

Wnioski:

System opieki dydaktycznej funkcjonuje poprawnie wymaga jednak usprawnienia w zakresie funkcjonowania dziekanatu oraz realizacji praktyk studenckich.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

2.1 Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów

System weryfikacji osiągnięć studentów ma charakter tradycyjny. Są to egzaminy ustne i pisemne, uwzględniana jest aktywność na zajęciach. We wszystkich sylabusach są zawarte zasady zaliczenia.

Na WPiA obowiązuje uchwała Rady WPiA z dnia 20.10.06 r. w/s planu studiów, programów nauczania oraz jakości kształcenia na kierunku *administracja*. Zgodnie z § 17 na wniosek studenta, który otrzymał w wyniku egzaminu ocenę co najmniej dostateczną, prowadzący przedmiot może umożliwić mu poprawienie oceny. Przyjęta zasada nie jest jasna, wobec przepisów § 9 ust. Regulaminu Studiów, który stanowi, że student ma prawo składania jednego egzaminu poprawkowego z każdego zdawanego przedmiotu. Kwestia ta powinna zostać wyjaśniona.

Kolejna kwestia dotyczy zaliczenia ćwiczeń. Proponuje się wzięcie pod uwagę sugestii, żeby władze WPiA zastanowiły się nad możliwością opracowania systemu oceny osiągnięć studentów, które łączyłyby ćwiczenia z wykładem. Punkty zdobywane przez Studenta w trakcie ćwiczeń i egzaminu podlegałyby sumowaniu i w całości stanowiły o ocenie z egzaminu. Do egzaminu mogłyby przystąpić jedynie te osoby, które otrzymały w trakcie ćwiczeń określoną minimalną liczbę punktów.

Podsumowanie

- Zasady okresowej oceny osiągnięć studentów są właściwe, choć można by zastanowić się nad wprowadzeniem systemu punktowego, bardziej indywidualizującego ocenę studenta.
- Wymaga doprecyzowania sposobów rozumienia trybu poprawy oceny pozytywnej wynikający z § 17 i jego współzależność od trybu poprawiania określonego w Regulaminie Studiów (§ 9 ust. 9).

2.2 Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu

Odsiew studentów na poszczególnych latach (w roku akademickim 2008/2009) na kierunku *administracja* ma miejsce zasadniczo na I roku studiów. Poziom odsiewu studentów jest zróżnicowany w zależności od trybu jak i roku studiów. Studia stacjonarne charakteryzują się większą stabilizacją w stosunku do studiów niestacjonarnych.

Do podstawowych przyczyn rotacji należy zaliczyć: bariery materialne, bariery edukacyjne, pomyłki studentów, co do trafności wyboru kierunku przez studenta. Z rozmów prowadzonych w trakcie spotkania z kadrą wizytowanego kierunku wynika, że odsiew na kierunku *administracja*, spowodowany jest głównie rozbieżnościami pomiędzy oczekiwaniami a realizowanym programem studiów. Spośród 105 osób przyjętych aż 23 (studia stacjonarne) i 35 (studia niestacjonarne) osób zrezygnowało na I roku studiów. Może to wynikać również z faktu, iż program studiów administracyjnych w niewielkim jedynie zakresie odbiega od programu na kierunku *prawo*. W związku z tym, mając na względzie fakt, że obowiązujące standardy w przedmiocie ustalania programów dają dużą swobodę każdej uczelni w kształtowaniu programu nauczania na kierunku *administracja*, władze WPiA powinny skorzystać z szansy stworzenia własnego unikalnego programu nauczania na kierunku *administracja*.

2.3 Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych w tym zakresie, dotyczących m.in. zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru opiekunów i recenzentów, przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz działań zapobiegającym patologiom, a także losowo wybranych prac dyplomowych

Zasady dyplomowania regulowane są przepisami obowiązującego od dnia 01.10.2008 r. Regulaminu Studiów UO oraz zarządzeniem wewnętrznym Dziekana WPiA w sprawie zasad i kryteriów przygotowywania i oceny prac dyplomowych. Warunkiem ukończenia studiów i otrzymania dyplomu jest przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu jest spełnienie wszystkich wymagań wynikających z

planu i programu studiów oraz uzyskanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej. Termin egzaminu ustala Dziekan z zastrzeżeniem, iż student winien złożyć pracę dyplomową oraz egzamin nie później niż do końca czerwca ostatniego roku studiów.

Wybór tematu pracy wymaga akceptacji promotora. Przyjęto też założenie, że tematyka prac winna pokrywać się z obszarem zainteresowań badawczych promotora. W tym zakresie należy stwierdzić, że spośród zbadanych prac, we wszystkich przypadkach obszar zainteresowań naukowych promotora pokrywał się z zakresem bronionych u niego prac. § 29 Regulaminu Studiów przewiduje możliwość kierowania pracą magisterską przez osobę posiadającą stopień naukowy doktora. Tematy prac magisterskich zatwierdza Rada Wydziału (§ 29 ust. 5). W trakcie wizytacji Dziekan zaproponował, żeby na przyszłość tematyka prac była zatwierdzana na poziomie katedr lub zakładów, co wydaje się rozwiązaniem bardziej przystającym do struktury WPiA UO.

Egzamin dyplomowy przeprowadzany jest przez komisję egzaminacyjną, w skład której wchodzi przewodniczący, promotor, recenzent. Egzamin przeprowadzany jest w formie ustnej. W jego trakcie zadawane są 3 pytania.

Podsumowując.

- Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych w tym zakresie, dotyczących m.in. zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru opiekunów i recenzentów, nie budzi wątpliwości. Prace licencjackie są należycie prowadzone, co znajduje odzwierciedlenie w ich wysokim poziomie.
- Dobór tematów prac należy ocenić pozytywnie, nie wykazują żadnych uchybień w stosunku do ustalonych standardów i tożsamości kierunku *administracja*.
- Zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego, stosunek zadawanych pytań, są zgodne ze standardami;
- Powierzenie roli promotora osobom ze stopniem doktora, wydaje się być poddane właściwej kontroli.
- Formularz oceny pracy powinien indywidualizować recenzenta i promotora.
- Oceny pracy powinny być pisane na komputerze/maszynie, gdyż duża ich część jest nieczytelna.

Załącznik 3 - Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych

Podsumowanie dotyczące oceny losowo wybranych prac dyplomowych

- Wybór tematów prac dyplomowych należy ocenić pozytywnie; wszystkie kontrolowane prace mieszczą się w kanonie wykształcenia administratywisty;

- Wskazane byłoby opracowanie i wdrożenie przez Wydział jednolitego wzoru strony tytułowej pracy licencjackiej, zawierającej także informacje o trybie studiów;
- Wskazane byłoby zachęcenie Państwa Promotorów i Recenzentów prac dyplomowych do pisania bardziej rozbudowanych (mniej lakonicznych) opinii i recenzji;
- Wskazane byłoby wprowadzenie zasady sporządzania recenzji przy użyciu komputera;
- Dokumentowany protokołami egzaminu licencjackiego przebieg egzaminów, liczba zadawanych pytań, sposób oceniania odpowiedzi nie budzi zastrzeżeń.

2.4 Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem

Efekty kształcenia zostały zdefiniowane w deklaracji kwalifikacji absolwenta. Zdefiniowane przez Uczelnię efekty kształcenia są zgodne ze standardem kształcenia studiów pierwszego stopnia na kierunku „administracja” oraz realizowanymi w Uczelni programami studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego

3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych

W procesie dydaktycznym na kierunku *administracja* są stosowane wszystkie podstawowe metody dydaktyczne takie jak: wykłady, konwersatoria, ćwiczenia, seminaria. Metody dydaktyczne są dostosowane do charakteru treści programowych przedmiotów. Konwersatoria przybierają także formę opracowań indywidualnych lub grupowych oraz dyskusji prowadzonych na podstawie referatów studentów. Założeniem metodyki zajęć jest łączenie wiedzy teoretycznej ze znajomością praktycznych aspektów tworzenia i stosowania prawa w funkcjonowaniu administracji. Metody dydaktyczne realizowane w toku zajęć prowadzonych bezpośrednio przez nauczycieli akademickich są wspomagane technikami wykorzystywanymi w kształceniu na odległość. Klasyczny e-learning nie występuje w praktyce.

Liczebność grup na zajęciach wynika z Zarządzenia nr 21/2009 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 02.06.2009 r. i wynosi: dla wykładów do 120 osób; ćwiczeń 30-35 osób; konwersatoriów 20-25osób; seminariów 12-15 osób.

Każdy z pracowników WPiA UO ma obowiązek odbywania cotygodniowych dyżurów, podczas których winien być dostępny dla studentów. Z rozmów ze studentami

wynika, że nie ma problemu w kontakcie z pracownikami, większość udostępnia też swój adres e-mailowy.

System informatyczny WPiA zapewnia stały kontakt studentów z wykładowcami; zwłaszcza dla studentów dojeżdżających na studia spoza Opola, ma znaczenie możliwość konsultacji dotyczących zakresu i treści wymagań dydaktycznych, ukierunkowania opracowań i referatów oraz prac magisterskich. Studenci mają dostęp do podręczników, internetu oraz programów czy prawniczych baz danych.

Udział pracy własnej w procesie kształcenia jest przede wszystkim określony w sylabusach poszczególnych przedmiotów, wskazujących zasób literatury poszerzającej wiedzę dotyczącą zagadnień objętych programem. Ponadto szeroki udział pracy własnej studentów zapewniają aktywizujące metody kształcenia, wymagające opracowań autorskich, udziału w dyskusjach, cykl prac seminaryjnych prowadzących do egzaminu magisterskiego i obrony pracy magisterskiej.

Podsumowanie.

- Ocena stosowanych metod dydaktycznych wypada pozytywnie. Niewielka liczebność grup studenckich, wynikająca również ze stosunkowo niewielkiej liczby studentów na WPiA UO sprzyja indywidualnej pracy ze studentami.
- Nie podejmuje się starań o wdrożenie nauczania na zasadzie e-learningu.

3.2 Ocena dostępności i jakości sylabusów

Funkcjonujący na WPiA UO system informatyczny zapewnia dostępność do wszystkich sylabusów wykładanych przedmiotów, chociaż studenci wyrażali zastrzeżenia dotyczące miejsca ich publikacji w Internecie. Sylabusy dotyczące kierunku *administracja* nie zawsze są zgodne z tym, czego się od ich zawartości wymaga. Po ich przejrzaniu pojawiają się następujące uwagi:

- *Nauka administracji* – treści programowe określone w sposób zbyt ogólny;
- *Historia administracji* – wykaz literatury podstawowej nie obejmuje najnowszych pozycji w tym zakresie;

- *Etyka zawodowa urzędnika* – treści programowe zdawkowe, próbujące jednym słowem opisać jakże szerokie zagadnienia, takie podejście jest niewłaściwe. Wymaga absolutnie stworzenia na nowo;
- *Elementy prawa amerykańskiego* - założone 15/9 godzin. Zbyt szeroko zakrojone pole treści programowych obejmujące 20 dziedzin prawa nie pozwala, zdaniem ZO, na realizację założonego programu. W wykazie literatury podstawowej do przedmiotu znajduje się *Etyka prawnicza* R. Tokarczyka; pozycja ta, jak się wydaje, pozostaje w stosunkowo niewielkim związku merytorycznym z programem wykładu. Natomiast nie wskazano żadnej literatury obcojęzycznej, bez której trudno sobie wyobrazić studiowanie przedmiotu.

Podsumowując. Przedstawione do oceny sylabusy wykazują zróżnicowaną jakość, niektóre są opracowane niezwykle starannie, pozwalają studentowi jeszcze przed zajęciami dobrze zorientować się w zakresie przedmiotu. Pojedyncze sylabusy wskazane powyżej, wymagają gruntownego przerobienia, dopracowania lub uzupełnienia, czy też uaktualnienia literatury. Nabiera to jeszcze większego znaczenia w aspekcie wdrażanych zasad procesu bolońskiego, który nieuchronnie wymaga dokładnego opracowywania sylabusów, w aspekcie oczekiwanych efektów kształcenia.

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk

Zgodnie z programem studiów studenci kierunku *administracja* (studia stacjonarne i niestacjonarne) zobowiązani są do odbycia praktyk, które trwają cztery tygodnie. Za zgodą Dziekana mogą odbywać praktyki dodatkowe praktyki zorganizowane indywidualnie lub przez Wydział. W tym przedmiocie Wydział współpracuje z organami administracji publicznej, biurami poselskimi i senatorskimi, opolskimi sądami, prokuratorami, korporacjami prawniczymi, organami ścigania.

Na stronie <http://www.prawo.uni.opole.pl/staze.php> widnieje szereg informacji na temat możliwości odbywania stażów i praktyk w różnych wskazanych tam instytucjach krajowych i zagranicznych.

Merytoryczną i formalną opiekę nad praktykami sprawuje Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk. Zaliczenie praktyk odbywa się przez Pełnomocnika na podstawie przedłożonych przez studenta dokumentów potwierdzających jego udział w odbywaniu praktyki w danym podmiocie lub instytucji.

W trakcie wizytacji przedstawione zostały liczne dokumenty dotyczące zasad przeprowadzania i kontroli odbywania praktyk. Zgodnie z zarządzeniem Dziekana praktyki odbywają się na kierunku *administracja* na III roku. Dzienniki praktyk są prowadzone rzetelnie, zaliczane i kontrolowane przez pełnomocnika Dziekana.

Podsumowując. System praktyk, ich realizacja i system kontroli wydają się być właściwe i dają rękojmię realizacji podstawowych założeń jakie stawia się praktykom studenckim.

3.4 Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów

Zajęcia dydaktyczne na studiach stacjonarnych planowane są od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00-19.00. Analiza przedłożonych planów studiów nie wykazała znaczących różnic obciążenia studentów w poszczególnych dniach tygodnia.

Zjazdy studentów studiów niestacjonarnych na kierunku *administracja* w roku akademickim 2010/2011 w semestrze zimowym i w semestrze letnim odbywają się w określonych, znanych studentom terminach. W ramach poszczególnych zjazdów zajęcia odbywają się w piątki, soboty i niedziele. Analiza przedłożonych planów studiów nie wykazała znaczących różnic obciążenia studentów w trakcie poszczególnych zjazdów.

Podsumowanie:

- Ogólna ocena organizacji studiów (zarówno stacjonarnych, jak i niestacjonarnych) jest pozytywna;
- Plany studiów są dość intensywne, co wynika z dużej liczby godzin przewidzianych programami studiów;
- Rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć nie budzą zastrzeżeń;
- W ramach poszczególnych sesji egzaminacyjnych przewidziano równomierne obciążenie studentów.

3.5. Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Nie udało się przeprowadzić żadnej hospitacji zajęć na kierunku *administracja*, ponieważ jedyne zajęcia na tym kierunku, które odbywały się piątek, trwały w czasie spotkania zespołu wizytującego z kadrą. W czasie kiedy odbywała się wizytacja PKA nie odbywał się zjazd, ponieważ jego termin przypadał w poprzedzającym i następującym tygodniu (zjazdy odbywają się co dwa tygodnie).

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Ocena koncepcji kształcenia, realizowanej na Wydziale Prawa i Administracji UO, na kierunku *administracja* wypada zdecydowanie pozytywnie. Wydział dysponuje pełnymi możliwościami programowym, osiągnięcia zamierzonych na tym kierunku celów kształcenia. Organizacja i realizacja procesu dydaktycznego na kierunku *administracja* na WPiA UO zasługuje na pozytywną ocenę, co nie oznacza, że nie ma spraw, które wymagałyby lepszych i nowocześniejszych rozwiązań, jak np. poprawa jakości sylabusów; ze względu na studia niestacjonarne warte byłoby rozważenie wprowadzenia idei e-learningu.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia odnosząca się do:

1) struktury organizacyjnej wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz stosowanej polityki i procedur w zakresie zapewnienia jakości,

W skali całego Uniwersytetu obowiązuje uchwała Senatu UO z dnia 18.12.97 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Stymulacji i Oceny Jakości Kształcenia. System ten zakłada bieżącą ocenę programów kształcenia, realizacji procesu dydaktycznego, warunków realizacji tego procesu, wyników samego kształcenia. Ważnym elementem systemu jest ankietyzacja studentów jako odbiorców usług dydaktycznych. Opracowany został jednolity wzór ankiety w tym zakresie, który nie budzi wątpliwości. Obejmuje również ankietyzację absolwentów. Komplementarnym elementem systemu są hospitacje zajęć.

Na poziomie wydziałowym, poza działaniami podejmowanymi przez samych członków społeczności akademickiej powołane zostało zarządzeniem Nr 11/2008 Kolegium Dziekańskie na okres kadencji 2008-2012 ds. jakości kształcenia. W jego skład wchodzi kierownicy katedr oraz dwaj prodziekani. Jest ono ciałem doradczym zwoływanym przez Dziekana w razie potrzeb. Z przedstawionych w trakcie wizytacji dokumentów wynika, że spotyka się cykliczne w celu omówienia pojawiających się zagadnień, np. zakończonej oceny pracowników, zakończonego procesu ankietyzacji studentów, weryfikacji treści siatek nauczania obowiązujących w danym roku akademickim.

Poza tym na WPiA obowiązuje uchwała Rady WPiA z dnia 20.10.06 r. w/s planu studiów, programów nauczania oraz jakości kształcenia na kierunku *administracja* i *prawo*.

Zgodnie z § 1 dziekan powołuje Komisję ds. programu nauczania i jakości kształcenia. Po zakończeniu semestru cyklicznej oceny jakości kształcenia dokonuje Kolegium Dziekańskie, co potwierdzają przedstawione zespołowi wizytującemu protokoły. Warto też zauważyć, że Zarządzeniem z dnia 06.04.09 r. powołana została Rada Programowa celem przygotowywania nowych programów studiów na kierunku *administracja* oraz na kierunku *prawo*. W skład Rady, której przewodniczy prodziekan wchodzi 8 osób.

Mimo systemu obowiązującego w skali całej uczelni wydaje się celowe podjęcie działań na poziomie WPiA mających na celu głębsze zdecentralizowanie tego procesu. Zdaniem ZO władze WPiA powinny rozważyć konieczność powołania pełnomocnika Dziekana ds. jakości kształcenia. Osoba ta miałaby za zadanie bieżące monitorowanie spraw dotyczących jakości kształcenia na poziomie WPiA, z jednoczesnym uważnym śledzeniem zmian zachodzących w tym zakresie w obszarze szkolnictwa wyższego w całej Polsce. Zaleca się, by funkcję tę pełniła osoba, dla której WPiA jest podstawowym miejscem pracy.

Podsumowując: istnieją podstawy organizacyjne systemu zapewnienia jakości kształcenia. Jednakże z powodu ich umiejscowienia na poziomie ogólnouczelnianym, mogą okazać się mało skuteczne. Stąd też zaleca się uppełnomocnienie jednej osoby na poziomie WPiA UO do spraw procesu monitorowania i wdrażania efektów jakości kształcenia.

2) okresowych przeglądów planów i programów nauczania oraz ich efektów (np. adekwatności konstrukcji oraz treści realizowanych planów i programów nauczania w kontekście zamierzonych efektów kształcenia, uwzględnienie specyfiki poziomów kształcenia i form studiów, formalnych procedur zatwierdzania programów nauczania, udziału studentów w działaniach dotyczących zapewnienia jakości, opinii zwrotnych od pracodawców, przedstawicieli rynku pracy oraz innych organizacji),

Zgodnie z § 6 ust. 3 Regulaminu Studiów Rektor powołał osobę odpowiedzialną za przestrzeganie systemu ECTS. Z analizowanej dokumentacji wynika, że każda zmiana programu jest odnotowywana, wraz z uwagami, wskazującymi np. na potrzebę konkretnych zmian. Władze Uczelni reagują na zmieniające się standardy w tym zakresie, jednocześnie śledząc oczekiwania odbiorców (studentów), głównie poprzez ankietowanie absolwentów i przygotowywanie ofert nowych specjalności.

Władze Uczelni i WPiA dość aktywnie śledzą potrzeby rynku starając się dostosować ofertę dydaktyczną do potrzeb rynku pracy. I tak, w odpowiedzi na zapotrzebowanie środowiska służb bezpieczeństwa publicznego utworzona została specjalizacja *administracja bezpieczeństwa publicznego*. Podobna sytuacja miała miejsce przy utworzeniu specjalności

administracja organów ochrony prawnej jako odpowiedź na zapotrzebowanie sądów i prokuratury. Nie stwierdzono natomiast podejmowanych działań we współpracy z innymi pracodawcami. Warto by zastanowić się nad poszukiwaniem formuły stałej współpracy w tym zakresie, tak by przygotować absolwentów pod kątem konkretnej specjalności oczekiwanej przez pracodawców prywatnych.

Podsumowując. Weryfikacja planu studiów odbywa się na bieżąco, co potwierdzili nauczyciele akademicy na spotkaniu z kadrą wizytowanego kierunku.

3) oceniania studentów (np. stosowanych form i kryteriów weryfikacji wiedzy oraz oceny wyników kształcenia)

Zasady stosowanych form weryfikacji wiedzy studentów są właściwe, choć można by zastanowić się nad wprowadzeniem systemu punktowego, bardziej indywidualizującego ocenę studenta. Doprecyzowania wymaga sposób rozumienia trybu poprawy oceny pozytywnej wynikający z § 17 uchwały Rady WPiA z dnia 20.10.06 r. w/s planu studiów, programów nauczania oraz jakości kształcenia na kierunku *administracja i prawo*, i jego współzależność od trybu poprawiania określonego w Regulaminie Studiów (§ 9 ust. 9).

4) zapewnienia jakości kadry dydaktycznej (np. okresowych ocen pracowników, hospitacje, ankiet dla studentów oceniających zajęcia dydaktyczne, częstotliwość ankietyzacji)

Na wizytowanym WPiA odbywają się cykliczne oceny pracowników naukowo-dydaktycznych, których obowiązek dokonywania wynika z ustawy o szkolnictwie wyższym. W trakcie wizytacji zostały przedstawione formularze ocen pracowniczych, które są wypełniane rzetelnie w sposób nie budzący wątpliwości.

Poza tym zgodnie z uchwałą Rady WPiA z dnia 20.10.06 r. w/s planu studiów, programów nauczania oraz jakości kształcenia, również na kierunku *administracja* odbywają się cykliczne oceny pracowników przez studentów. Wprawdzie z protokołów posiedzenia Kolegium Dziekańskiego można wnosić, że zostaną przeprowadzone rozmowy z pracownikami na temat wyników tych ankiet, natomiast ze spotkania z kadrą akademicką wizytowanego kierunku wynika, że nie wszyscy są informowani o wynikach ankiet ich dotyczących. ZO sugeruje, żeby wyniki ankiet były wysyłane wszystkim pracownikom poprzez system USOS, przez co staną się realnym instrumentem wpływającym na poziom kształcenia, stale monitorującym zmiany w tym zakresie.

Podsumowując: system wsparcia jakości kształcenia kadry dydaktycznej jest na dobrym poziomie, choć wymaga pewnych korekt; wyniki ankiet muszą mieć realny wpływ na status danej osoby.

5) form wsparcia studentów (np. informacji o wsparciu ze strony nauczycieli akademickich, w tym opiekunów roku oraz pracowników administracyjnych, ankiet dla studentów dotyczących pracy administracji)

Na wizytowanym WPiA UO funkcjonuje poza opiekunem roku również instytucja tutora. Jego zadania są określone w Regulaminie Studiów (§ 3). Studenci mają zapewniony kontakt z poszczególnymi nauczycielami poprzez dyżury, o których terminach widnieją ogłoszenia, zarówno w sposób tradycyjny wywieszane jak i na stronie www. WPiA. Na stronie <http://www.prawo.uni.opole.pl/dyzur.php> znajduje się działająca wyszukiwarka dyżurów poszczególnych pracowników.

Ani z raportu samooceny, ani też z odbytej wizytacji nie wynika, by studenci mieli możliwość oceniania jakości pracy administracji (dziekanaty). Należy opracować system oceny pracy administracji uczelnianej.

Podsumowanie. Należy opracować i wdrożyć system oceny administracji zatrudnionej na WPiA, w szczególności pracy dziekanatów.

6) stosowanego systemu informacyjnego (np. gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji o poziomie zadowolenia studentów oraz o wynikach kształcenia osiągniętych przez studentów, możliwościach zatrudnienia absolwentów itp.)

Na terenie WPiA Uniwersytetu Opolskiego studenci oraz pracownicy mają możliwość od listopada 2010 r. korzystania z bezprzewodowego Internetu w ramach sieć Eduroam. Na stronie <http://www.prawo.uni.opole.pl/info.php> zamieszczane są na bieżąco wszelkiego rodzaju ogłoszenia, o dowołaniu zajęć, o zmianie godziny, o zmianie sali, o zestawach pytań, o dokładnym podziale zajęć z danego przedmiotu (przykładowo dr Pszczyński). System działa bardzo dobrze, wszelkie informacje są łatwo dostępne.

7) publikowania informacji (np. dostępu do aktualnych i obiektywnych informacji na temat m.in. oferty kształcenia, posiadanych uprawnień, stosowanych procedur toku studiów, planowanych efektów kształcenia)

Strona internetowa WPiA oraz tablice ogłoszeń w pełni zaspokajają potrzebę bieżącego informowania o zmianach, podejmowanych działaniach, ofercie kształcenia. Na stronie <http://www.prawo.uni.opole.pl/file/regulamin.pdf>, zamieszczone są m.in. regulamin studiów,

dokładne programy (plany) studiów, komunikaty, składy ciał kolegialnych uczelni itd. System informowania, zamieszczania informacji na stronie WPiA funkcjonuje należycie.

2) Opinie prezentowane na spotkaniach

2.1 Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni

Chociaż w zespole tworzącym normy systemu wewnętrznego zapewniania jakości kształcenia jest zapewniona reprezentacja studentów, to studenci nie mają wrażenia, że wpływają na efekty funkcjonowania tego systemu na wizytowanym wydziale. Zdaniem studentów publikacja wyników ankiety mogłaby zwiększyć wpływ oceny studenckiej na jakość kształcenia.

Wnioski:

System zapewniania jakości kształcenia na wydziale wymaga usprawnienia

2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni

W wypowiedziach kadry akademickiej dość generalnie odnoszono się do wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, który generalnie uznawano w tych wypowiedziach za zadawalający.

Zdaniem wypowiadających się nauczycieli akademickich zarówno w Uczelni jak i na poziomie wydziału podjęto działania w celu wdrożenia systemu zapewnienia jakości kształcenia, który wymaga permanentnego przeglądu przyjętych założeń. Na ocenę krytyczną zasługuje brak informowania i zapoznawania ocenianych pracowników z treścią przeprowadzonych ankiet studenckich. Ich zdaniem wyniki ankiet powinny stanowić ważny element w procesie doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Wyrażano powszechne zadowolenie z nowych warunków lokalowych, co zdaniem wypowiadających się ma bezpośrednie przełożenie na jakość procesu dydaktycznego na WPiA. Podkreślono również, że uwzględniane są sugestie pracowników - zarówno te dotyczące wprowadzania nowych przedmiotów do programu nauczania (zwłaszcza przedmiotów monograficznych), jak i które odnoszą się do planowania rozkładu zajęć na poszczególne semestry. Przy tej okazji podnoszono, że konstrukcja programowa i nazwy niektórych przedmiotów są anachroniczne i nie przystają do obecnych okoliczności ani potrzeb (np. „Prawo pracy i ubezpieczeń społecznych”).

Zdaniem biorących udział w spotkaniu zmiany wymaga: 1) system oceny pracowników przez studentów; 2) urealnienie wpływu wyników na ocenę pracownika; 3) uwzględnienie w ocenie pracowników elementu starania się o granty (bez względu na efekty tego procesu należy docenić wysiłek włożony w przygotowywanie wniosków); 4) wprowadzenie korekt w planie studiów oraz w pensum dydaktycznym (zbyt wysokie).

Zwrócono uwagę na zjawisko odsiewu studentów po pierwszym semestrze, co wynika z nieznajomości kierunku *administracja*. Wszyscy zebrani wyrażali opinię, że WPiA powinien niezwłocznie otworzyć studia II stopnia na kierunku *administracja* i w dalszej perspektywie ubiegać się o uprawnienia do nadawania stopnia doktora w zakresie prawa.

Podsumowując, zmiany wymaga:

- system oceny pracowników przez studentów oraz urealnienie wpływu wyników na ocenę pracownika;
- uwzględnienie w ocenie pracowniczej wszystkich starań o granty;
- wprowadzenie studiów II stopnia na kierunku *administracja*;
- starania o uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora na kierunku *prawo* są absolutnym priorytetem mającym też wpływ na stabilizację kadrową.

3. Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w Uczelni działań w tym zakresie

Podczas spotkania z władzami wydziału podkreślono, że większość absolwentów studiów administracyjnych I stopnia podjęła lub zamierza podjąć naukę na studiach magisterskich. Władze wydziału podkreślają, że pewna część absolwentów, która nie jest zainteresowana podejmowaniem studiów II stopnia podejmuje lub kontynuuje pracę zawodową w kraju lub za granicą.

Wydział nie miał jeszcze podstaw do zbierania danych i monitorowania karier zawodowych absolwentów. Z posiadanych przez WPiA informacji wynika, że część absolwentów realizuje staże zawodowe w jednostkach administracji publicznej zaś część podejmuje działalność gospodarczą. Władze Wydziału nie dysponują danymi liczbowymi dotyczącymi zatrudnienia tych absolwentów, którzy nie podjęli studiów II stopnia.

Podsumowanie:

- Władze Wydziału doceniają znaczenie monitorowania losów absolwentów i podejmują starania w zakresie tworzenia niezbędnych rozwiązań organizacyjnych;
- Czas, który upłynął od utworzenia Wydziału jest zbyt krótki, żeby można było stworzyć dobrze funkcjonujący system informacji o losach absolwentów Wydziału.

System zapewniania jakości kształcenia na wydziale wymaga usprawnienia. Zaleca się upoważnienie jednej osoby do spraw procesu monitorowania i wdrażania efektów jakości kształcenia. Weryfikacja planu studiów odbywa się na bieżąco, co potwierdzili m.in. nauczyciele akademicy na spotkaniu z kadrą wizytowanego kierunku. System oceny jakości kształcenia kadry dydaktycznej jest na dobrym poziomie, choć wymaga pewnych korekt – wyniki ankiet muszą mieć realny wpływ na status i pozycję zawodową danej osoby, nie mogą być obowiązkiem realizowanym dla samego obowiązku. Należy opracować i wdrożyć system oceny administracji zatrudnionej na WPiA, w szczególności pracy dziekanatów.

Część IV. Nauczyciele akademicy.

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej

Liczba nauczycieli akademickich Uczelni:

Tabela nr 3.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy		Dodatkowe miejsce pracy	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	5	1 (1)	(3)	3 (2)	-
Doktor habilitowany	12	9 (1)	(2)	2 (3)	-
Doktor	27	25 (7)	1	3	-
Pozostali	7	7	-	-	-
Razem	51	42 (9)	1 (1)	8 (5)	-

* w nawiasie należy podać dane dotyczące nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół do minimum kadrowego

Wnioski: W pełnym wymiarze czasu pracy jest zatrudnionych 51 nauczycieli akademickich, w tym 5 profesorów tytularnych, 12 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 27 ze stopniem naukowym doktora oraz 7 magistrów. Dla 43 nauczycieli akademickich pracujących w jednostce (ponad 83%) Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy.

Wyraźny trzon ogółu kadry Uczelni stanowią osoby ze stopniem naukowym doktora (ok. 53 %). Profesorowie stanowią niespełna 10 %, doktorzy habilitowani - ok. 23,5 %, a

osoby z tytułem zawodowym magistra - prawie 14 %. Przedstawione dane wskazują, iż Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego jest jednostką organizacyjną wiążącą przyszłość z rozwojem młodej kadry naukowo-dydaktycznej.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników Uczelni w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2005	-	1 (1)	1 (1)
2006	4 (4)	-	-
2007	1 (1)	-	-
2008	-	1 (1)	-
2009	-	1 (1)	-
2010	2 (2)	-	-
Razem	7 (7)	3 (2)	1 (1)

Wnioski: Dostrzegalna jest tendencja polegająca na naprzemiennym uzyskiwaniu stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego z przewagą pierwszych z nich. Tytuł profesora występuje raz na ok. 5 lat. Ok. 2-letni okres po sporządzeniu statystyki będzie zapewne obfitował na wydziale w nowych samodzielnych pracowników naukowych. Przypuszczenie to potwierdza przegląd akt osobowych pracowników – powyższa, zaczerpnięta z raportu samooceny, tabela nie uwzględnia już 2 doktorów habilitowanych i 1 profesora.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

- formalno-prawnych

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułu i stopni naukowych.

Do minimum kadrowego, wliczani są nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania lub umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku roku akademickiego (§ 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz .U. Nr 144 poz. 1048, z późn. zm.).

Wszystkim nauczycielom akademickim wliczonym do minimum kadrowego zaplanowano na bieżący rok akademicki osobiście prowadzone na kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęcia dydaktyczne w wymiarze przewidzianym przepisami (§ 8 ust. 3 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego).

Oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego pozwoliły na stwierdzenie, że spełnione są warunki art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

- merytorycznych, oraz

Do minimum kadrowego zgłoszono 18 pracowników naukowych, w tym 7 samodzielnych pracowników naukowych (4 osoby z tytułem profesora, 3 ze stopniem doktora habilitowanego), 8 ze stopniem doktora i 3 osoby z tytułem magistra. Dwóch profesorów posiada tytuł profesora nauk prawnych, zaś dwóch z dziedziny nauk humanistycznych. Wszyscy doktorzy habilitowani posiadają stopień doktora habilitowanego nauk prawnych.

- sformułowanie jednoznacznego wniosku dotyczącego spełnienia wymagań w zakresie minimum kadrowego,

Spełniony został warunek minimum kadrowego, którego jakoś ZO ocenia pozytywnie.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 11 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Wynosi 1: 38 przy wymaganiach 1:180.

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej

Po przeanalizowaniu obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym można stwierdzić, że w zasadzie obsada zajęć dydaktycznych jest dokonana właściwie. Komisja ds. jakości kształcenia powinna cyklicznie podejmować ocenę obsady zajęć na WPiA UO. Nauczyciele akademicy są dostępni na dyżurach w określonych dniach i godzinach. W dość skromnym zakresie w

procesie dydaktycznym biorą udział nauczyciele z zagranicy oraz praktycy życia gospodarczego i społecznego.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym

W spotkaniu z zespołem oceniającym uczestniczyło 29 nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale Prawa i Administracji UO. Uwagę członków zespołu oceniającego zwróciła duża aktywność uczestników spotkania, a opinie prezentowane na spotkaniu dotyczyły różnych spraw.

Podkreślano np. wpływ znacznego polepszenia warunków pracy w związku z nową bazą dydaktyczną na Wydziale Prawa i Administracji UO. Ale też podniesiono problem niesprawiedliwej, zdaniem niektórych pracowników oceny grantów w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Pojawiła się sugestia aby Uczelnia doceniała wysiłek pracowników włożony w przygotowanie wniosków o granty, które nie zostały zakwalifikowane do finansowania.

Uczestnicy spotkania zwrócili uwagę na życzliwość władz Wydziału wobec młodszych pracowników naukowo-dydaktycznych. Podkreślano zwłaszcza brak barier w zakresie udziału w konferencjach naukowych. Podkreślono również, że uwzględniane są sugestie pracowników - zarówno te dotyczące wprowadzania nowych przedmiotów do programu nauczania (zwłaszcza przedmiotów monograficznych), jak i które odnoszą się do planowania rozkładu zajęć na poszczególne semestry. Przy tej okazji zauważono, że konstrukcja i nazwy niektórych przedmiotów są anachroniczne, nie przystają do obecnych okoliczności ani potrzeb (np. „Prawo pracy i ubezpieczeń społecznych”).

Uczestnicy spotkania zwrócili uwagę, że jakkolwiek studenci systematycznie oceniają pracowników dydaktycznych, to pracownicy nie są jednak informowani o wynikach tej oceny. Podkreślali też konieczność lepszej promocji studiów na WPiA UO. Zwracali też uwagę, że studenci nie mają świetlicy lub klubu, gdzie mogliby spędzać czas pomiędzy zajęciami dydaktycznymi oraz na dość słabe zaopatrzenie biblioteki wydziałowej – zwłaszcza w wydawnictwa obcojęzyczne.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Teczki osobowe nauczycieli akademickich spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286 z późn. zm.).

We wszystkich teczkach znajdują się dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy i przebiegu zatrudnienia. Dokumenty znajdujące się w aktach są ułożone w porządku chronologicznym, są ponumerowane. Teczki zawierają wykaz znajdujących się w nim dokumentów.

Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczone za zgodność z oryginałem.

We wszystkich teczkach znajdują się aktualne zaświadczenia o odbytych badaniach lekarskich oraz aktualne zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Akty mianowania i umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Uczelnia stosuje wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego proponowany przez Prezydium PKA.

Uczelnia spełnia wymagania dotyczące spraw wchodzących w zakres tematyczny tego rozdziału a dokonana analiza i ocena pozwala stwierdzić, iż występuje możliwość realizacji zamierzonych celów w warunkach kadrowych, jakie posiada Wydział.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

1. Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, uzyskiwanych grantów i systemu wspierania rozwoju własnej kadry. Ocena dorobku wydawniczego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej

Wydział Prawa i Administracji UO prowadzi badania naukowe we wszystkich dziedzinach nauk prawnych, co niewątpliwie pozytywnie wpływa na ofertę programową oraz jakość prowadzonych zajęć dydaktycznych.

W okresie 2007-2009 na kierunku „Prawo” nie zrealizowano żadnego grantu. Natomiast w ramach badań statutowych na kierunku „administracja” w latach 2007-2009 realizowano kilkanaście projektów naukowo-badawczych.

Spora część badań oraz powstałych w ich wyniku publikacji jest wykorzystywana bezpośrednio w praktyce dydaktycznej; taki wniosek można wyciągnąć z analizy opracowań zalecanych w sylabusach, a także z oferty przedmiotów do wyboru, odzwierciedlającej kierunki badań prowadzonych przez pracowników Wydziału. Należy przy tym także zgodzić się z tezą zawartą w Raporcie samooceny, że zaangażowanie pracowników w projektach badawczych krajowych, a także zagranicznych jest jeszcze niewystarczające.

Analiza dorobku publikacyjnego jednostki oraz nakłady na badania naukowe na kierunku „administracja” w latach 2007-2009 wskazuje, że maleje liczba publikacji w czasopiśmie recenzowanych o zasięgu krajowym (42 w 2007 r., 21 w 2008 r., 31 w 2009 r.). Bardzo słabo prezentuje się dorobek publikacyjny WPIA w recenzowanych czasopiśmie zagranicznych.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki.

2. Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych (z części studenckiej)

Na wydziale działa aktywnie kilka kół naukowych. Prowadzą one regularne spotkania ze studentami oraz zapraszają zewnętrznych gości. Organizowane są również konferencje naukowe, na których studenci zaangażowani w działalność naukową mają możliwość prelekcji.

Środki finansowe z budżetu uczelni rozdzielane i przyznawane są kołom naukowym przez Forum Naukowe, w którym studenci rozdzielają środki na projekty realizowane przez organizacje studenckie. Przyznanie środków finansowych musi zostać zatwierdzone przez władze rektorskie. System ten spełnia wymogi art. 202 ust. 6 Ustawy.

Należy zwrócić uwagę iż studenci wydziału mają możliwość publikowania artykułów w periodyku prawniczym – „Studenckich Prawniczych Zeszytach Naukowych”, wydawanym przez Uniwersytet. Pismo to ma zasięg ogólnopolski.

Studenci nie biorą udziału w badaniach naukowych prowadzonych przez uczelnię.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej

Dotychczasowy stan przedsięwzięć w zakresie współpracy międzynarodowej Wydziału świadczy o rozpoczęciu procesu umiędzynarodowienia badań naukowych prowadzonych na Wydziale. Władze Wydziału powinny mieć świadomość potrzeby intensyfikacji wysiłków w kierunku poszerzania skali współpracy międzynarodowej w zakresie badań naukowych oraz pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania tych badań, powiększania oferty zajęć w językach obcych i przyciągania studentów zagranicznych, a także zwiększania liczby pracowników wydziału wyjeżdżających z wykładami za granicę.

Na wydziale działa aktywnie kilka kół naukowych. Prowadzą one regularne spotkania i organizują konferencje naukowe. Należy zwrócić uwagę, iż studenci wydziału mają

możliwość publikowania artykułów w periodyku prawniczym o zasięgu krajowym pt. „Studenckie Prawnicze Zeszyty Naukowe”.

Na wydziale funkcjonują studenckie poradnie prawne, w których studenci rozwijają swoją wiedzę z zakresu pomocy prawnej. Odbywa się to pod opieką merytoryczną pracowników uczelni.

Środki finansowe z budżetu uczelni rozdzielane i przyznawane są kołom naukowym przez tzw. Forum Naukowe, w którym studenci rozdzielają środki na projekty realizowane przez organizacje studenckie. Przyznane środki zatwierdzają władze rektorskie.

Studenci nie biorą udziału w badaniach naukowych prowadzonych przez uczelnię.

- **Podsumowując: działalność naukową prowadzoną przez pracowników Wydziału oraz powiązania wyników badań naukowych z kształtem programowym i praktyką dydaktyczną na studiach administracyjnych należy ocenić pozytywnie, chociaż trzeba zwrócić uwagę na spadającą liczbę publikacji w czasopismach recenzowanych o zasięgu krajowym oraz na bardzo słaby dorobek publikacyjny w językach obcych, przede wszystkim w j. angielskim. Przedłożony przez Uczelnię program studiów nie zawiera oferty przedmiotów wykładanych w językach obcych, co istotnie ogranicza i hamuje stopień internacjonalizacji kształcenia;**

Część VI. Baza dydaktyczna

1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni, i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych

1. Od lipca 2010 r. WPiA Uniwersytetu Opolskiego dysponuje 4 kondygnacyjnym budynkiem o łącznej powierzchni użytkowej 3744,28 m², na który składa się m.in.:

- 15 przestrzennych i w pełni multimedialnych sal ćwiczeniowych i wykładowych o powierzchni od 30 – 60 m²,
- aula wykładowa o powierzchni 152 m²,
- pomieszczenia dla kół naukowych o łącznej powierzchni 35 m²,
- pomieszczenie dla uniwersyteckiej poradni prawnej (klinika prawa) o powierzchni 17 m²,
- nowoczesna pracownia informatyczna o powierzchni 50 m²,
- biblioteka wydziałowa wraz z czytelnią o powierzchni 230 m²,

- 37 gabinetów dla kadry naukowo-dydaktycznej o powierzchni od 15 – 30 m²,
- 10 pomieszczeń administracyjnych o powierzchni od 17 – 40 m²,
- pomieszczenie poligraficzne o powierzchni 17 m²,
- WC dla niepełnosprawnych,
- Winda,

W budynku brak jest miejsca, w którym mogliby przebywać studenci w przerwie między zajęciami lub oczekując na rozpoczęcie zajęć. Budynek główny nie posiada podjazdu dla niepełnosprawnych. Z rozmów, jakie zostały przeprowadzone z władzami Uczelni, JM Panią Rektor oraz dziekanem WPiA wynika, że w najbliższym czasie ma być zainstalowany podjazd dla niepełnosprawnych. Toalety są przystosowane dla niepełnosprawnych. Windy są w bardzo dobrym stanie i w pełni zapewniają możliwość poruszania się po budynku.

Pracownia informatyczna zawiera 13 stanowisk informatycznych z systemem operacyjnym *Windows 98/XP/Systemem Windows2000*, edytorem tekstowym *MS Office/OpenOffice*, na których udostępniony jest system informacji prawniczej LEX. W pracowni dostępne są 3 nagrywarki CD/DVD, Każde stanowisko komputerowe posiada dostęp do Internetu poprzez ogólnopolską sieć optyczną *PIONIER*. Na stanie pracowni informatycznej znajduje się również 5 notebooków oraz 3 rzutniki multimedialne. Z pracowni mogą korzystać studenci oraz pracownicy Wydziału Prawa i Administracji UO. W dniu 9 listopada 2010 r. na Wydziale Prawa i Administracji uruchomiona została bezprzewodowa sieć eduroam. Z sieci korzystać mogą studenci oraz pracownicy po uprzednim założeniu konta.

Cały nowy budynek spełnia generalnie standardy należytej bazy dydaktycznej. Sale są wyposażone w sprzęt audiowizualny, dotyczy to sal ćwiczeniowych i wykładowych.

Ocena dostosowania zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku

Biblioteka WPiA powstała w 2001 r. i funkcjonuje w strukturze Biblioteki Głównej Uniwersytetu Opolskiego. Z biblioteki mogą korzystać studenci administracji i prawa zarówno stacjonarni, jak i niestacjonarni, pracownicy dydaktyczno-naukowi oraz inni czytelnicy nie należący do społeczności akademickiej Uniwersytetu Opolskiego. Biblioteka posiada w swych zbiorach 16.414 woluminów książek, na bieżąco gromadzi około 155 tytułów czasopism krajowych i zagranicznych (łącznie 270) obejmujących dziedziny nauk administracyjno-prawnych. W bibliotece znajduje się 5 komputerów z dostępem do Internetu oraz programu System Informacji Prawnej Lex /Legalis oraz 2 maszyny kserograficzne. Opłaty ponoszone za ksero są realizowane na bieżąco, bez użycia kart prepaidowych.

Umiejscowienie maszyn kserujących nie jest jednak kłopotliwe, gdyż są dość dobrze odizolowane i ich praca nie przeszkadza w korzystaniu z zasobów bibliotecznych.

Biblioteka zajmuje 3 pomieszczenia w budynku przy ul. Plebiscytowej 5. W sali nr 11 mieści się biblioteka i wypożyczalnia, a w sali nr 10 i 12 czytelnia na 48 miejsc. Łączna powierzchnia biblioteki wynosi 197 m². Układ pomieszczeń biblioteki, szczególnie podział na działy jest czytelny.

Na stronie internetowej zamieszczony jest regulamin korzystania z biblioteki, nie budzi on wątpliwości. Cały księgozbiór można przeglądać za pośrednictwem Internetu. Istnieje możliwość również zamawiania tą drogą potrzebnych pozycji. Czytelnicy i użytkownicy informacji mogą korzystać ze specjalistycznej bazy danych „PROFINFO” (Profesjonalny Serwis Publikacyjny). Studenci posiadają w ramach zbiorów Biblioteki Głównej bezpłatny dostęp do elektronicznego serwisu „Rzeczpospolita” oraz „Gazeta Prawna”. Z biblioteki wydziałowej korzysta średnio corocznie około 23 800 osób.

Z rozmów przeprowadzonych z pracownikami WPiAw trakcie spotkania z kadrami wynika, że władze wydziału dbają o bieżącą aktualizację zasobów, w odpowiedzi na zapotrzebowania zgłaszane przez pracowników.

Warto zauważyć, że w Opolu istnieje Centrum Dokumentacji Europejskiej (CDE), którego administratorem jest Wydział Prawa i Administracji. W zasobach bibliotecznych Centrum znalazło się 1530 tytułów książek nadesłanych przez Urząd Publikacji Oficjalnych Komisji Europejskiej (OOPEC), około 62 tytułów czasopism, ponad 1500 dokumentów procesu legislacyjnego UE. CDE otrzymuje na bieżąco kolejne numery Dziennika Urzędowego UE w wersji elektronicznej, oraz aneksów do Dziennika Urzędowego, jak i inne dokumenty elektroniczne. Wyodrębniony został także podzbiór składający się z 500 tytułów książek pochodzących z innych źródeł niż OOPEC, w tym zakupione ze środków z dotacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego. W CDE na bieżąco prowadzone są kwerendy, których wyniki są udostępniane zainteresowanym osobom najczęściej za pośrednictwem poczty elektronicznej z pominięciem bezpośredniego kontaktu z czytelnikiem.

Oceniając zasoby biblioteczne, można stwierdzić, iż niewiele jest pozycji z literatury obcej. Z informacji pozyskanych ze strony internetowej Biblioteki WPiSA wynika, że wśród czasopism zagranicznych znajdują się: American Journal of International Law, Antitrust Reports, Archiv des Volkerrechts, Europarecht, International and Comparative Law Quarterly, Yearbook of European Law.

Dostępne są bazy danych z zakresu prawa w sieci Biblioteki Uniwersytetu Opolskiego (www.bg.uni.opole.pl): Academic Search Complete, Conference Proceedings Citation Index -

Social Science & Humanities (CPCI-SSH), Deutsche Nationalbibliografie, Dissertations and Theses, MasterFILE Premier, Newspaper Source, ProQuest Social Science Journals, Social Science Citation Index, Springer, SAGE Journals Online, Scopus, Wiley Online Library.

Brak pozycji z literatury obcej jak i baz danych niezbędnych dla kształcenia na kierunku „administracja”. Kierunek ten ma swoją tożsamość naukową i dlatego też władze WPiA powinny zadbać o uzupełnienie zasobów bibliotecznych w tym zakresie.

2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia

Budynek Wydziału Prawa i Administracji UO ulokowany jest w kampusie głównym Uniwersytetu. Mieści się w budynku razem z DS. „Mrowisko”. Pomimo remontu części budynku, obiekt nie jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dostęp do windy utrudnia wysokie półpiętro ze schodami oraz brak podjazdu do wejścia do budynku.

Brak jest również oznaczeń na salach dla osób niewidomych oraz niedowidzących (oznaczone są tylko piętra w windzie). Toaleta przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych jest zamykana na klucz bez informacji gdzie ten klucz jest dostępny.

Należy też zauważyć, że wprawdzie władze WPiA UO udostępniają dla studentów „strefę socjalną” z kanapami oraz stołami ale studenci zwracają uwagę na brak miejsc do siedzenia na korytarzach wydziału.

Studenci podkreślają brak miejsc parkingowych (w tym dla osób niepełnosprawnych) w bliskiej odległości od wydziału. Na terenie uczelni ruch jest bardzo ograniczony, a w najbliższej okolicy brak jest miejsc do parkowania.

Na wydziale brakuje też stołówki studenckiej, na co zwrócono uwagę podczas spotkania ze studentami kierunku.

Na terenie Uniwersytetu zapewniony jest bezpłatny dostęp do Internetu (eduroam). Nie spełnia to jednak potrzeb wszystkich studentów. Na wydziale brak jest ogólnodostępnych komputerów podłączonych do Internetu. Wydział udostępnia 5 komputerów (w tym 1 z Internetem) w czytelni, jednakże w opinii studentów godziny, w których można skorzystać z czytelni są niewystarczające. Komputery udostępnione studentom są starszej generacji.

W opinii studentów zbiory biblioteczne nie spełniają oczekiwań studiujących na WPiA. Zbyt mała liczba woluminów powoduje konieczność powielania książek na xero, a w połączeniu ze względnie drogim xero w bibliotece nadmiernie obciąża to studentów.

Podczas spotkania ze studentami poruszono problem braku punktu xero na wydziale. Dostępne w bibliotece jest stosunkowo drogie i nie spełnia zapotrzebowania studentów.

Warunki w akademikach są odpowiednie do ceny. Każdy pokój dysponuje dostępem do internetu. Cennik uzależniony jest od liczby osób mieszkających w pokojach. Studenci jednak oczekują częstszych remontów domów studenckich.

Sprzęt multimedialny jest dostępny zarówno dla wykładowców jak i studentów. Jest on sprawny i spełnia oczekiwania słuchaczy.

Nauczyciele akademicy często wykorzystują techniki multimedialne podczas zajęć dzięki czemu przekazywane treści przybierają formę bardziej przystępną dla studentów.

Cały nowy budynek spełnia wszelkie standardy należytej bazy dydaktycznej. Sale są wyposażone w sprzęt audiowizualny, i dotyczy to sal ćwiczeniowych i wykładowych, chociaż obiekty dydaktyczne w dużej mierze nie spełniają szczególnych wymogów związanych z przystosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W budynku brak jest miejsca, w którym studenci mogliby oczekiwać na zajęcia. Biblioteka spełnia wymogi biblioteki uniwersyteckiej, jednakże zwraca uwagę skromność zasobów literatury obcojęzycznej. W związku z tym, we współpracy z przygotowującymi sylabusy do poszczególnych przedmiotów, powinno się uzupełniać posiadane zbiory, również w postaci dostępu do obcych baz danych za pośrednictwem Internetu.

Część VII. Sprawy studenckie.

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

Uczelnia spełnia wymogi 20% reprezentacji studentów w organach kolegialnych uczelni (art. 67 ust. 4 oraz art. 61 ust. 3 Ustawy).

Wydział nie wywiązuje się z art. 68 ust. 1 pkt. 2 Ustawy dotyczącego zasięgnięcia opinii samorządu studenckiego w sprawie planów i programów kształcenia. Członkowie samorządu studenckiego są uczestnikami posiedzeń rady wydziału oraz komisji dydaktycznej jednakże opinii organu samorządu wynikającej w powyższych regulacji prawnych, zespołowi wizytującemu nie przedstawiono.

Działania samorządu studenckiego w opinii studentów są niewystarczające. Studenci nie wiedzą kto ich reprezentuje ani gdzie nawet znajduje się pomieszczenie samorządu wydziałowego.

Samorząd wydziałowy posiada własne biuro (jako jeden z nielicznych samorządów wydziałowych w uczelni), jednakże brak jest w nim podstawowego wyposażenia biurowego. Członkowie samorządu korzystają z własnych komputerów. Brak jest drukarki, a telefon nie jest podłączony do sieci. Samorząd wydziałowy również nie posiada budżetu stałego wydzielonego z budżetu jednostki. Tylko uczelniany organ samorządu dysponuje minimalnym budżetem na realizację inicjatyw studenckich. W odczuciu członków samorządu środki te są wystarczające.

Współpraca z władzami wydziału, zarówno w opinii studentów jak i samorządu wydziałowego jest bardzo dobra. Studenci mają poczucie partnerstwa zarówno z władzami WPiA, jak też całą kadra.

Należy zwrócić szczególną uwagę na system przyznawania nagród rektorskich, w którym aktywny udział biorą studenci. Stypendia przyznawane są przez Komisję ds. Przyznawania nagród rektora, w której zasiada 3 studentów. Nagrody otrzymać mogą studenci za szczególną działalność na rzecz uczelni. Zasady przyznawania są klarowne i przejrzyste, dzięki czemu zapewniona jest przejrzystość tego procesu.

Samorząd zwraca uwagę na szczególne problemy w kontaktach z władzami rektorskimi. Prorektor ds. studenckich nie odpisuje na pisma samorządu związane z problemami studenckimi. Problemy dotyczyły nieprawidłowości przy egzaminie komisyjnym oraz nie zaliczenia przedmiotu z powodu wniesienia skargi na wykładowcę. Władze uczelni nie ustosunkowały się do powyższych problemów. Natomiast pozytywnie oceniany jest system przyznawania Nagród Rektorskich, w którym aktywny udział biorą studenci.

2.Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki

System pomocy materialnej dla studentów reguluje Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Opolskiego. Jest on dostępny na stronie internetowej.

Studenci zwracają uwagę na niesprawiedliwość systemu stypendialnego na wydziale w odniesieniu do innych kierunków prowadzonych w uczelni, ponieważ nie uwzględnia on specyfiki poszczególnych kierunków i w opinii studentów system preferuje kierunki, na których stosunkowo łatwo uzyskać wysoką średnią. Ponadto, wysokość stypendiów zarówno socjalnych jak i naukowych w odczuciu studentów jest zbyt niska.

Z przedstawionych dokumentów wynika, iż nie jest również spełniony wymóg ustawowy dotyczący porozumienia Rektora z organem samorządu przy podziale dotacji na Fundusz Pomocy Materialnej. Studenci nie opiniują tego podziału ani nie uczestniczą w bezpośrednim rozdziale środków przeznaczonych na pomoc materialną dla studentów.

Wydziałowa Komisja Stypendialna jest powoływana niezgodnie z art. 175 ust. 3 Ustawy. Należy zauważyć, że zarządzenie powołujące Wydziałową Komisję Stypendialną nie zawiera informacji o przekazaniu uprawnień kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej wynikających z art. 175 ust. 1 i 2 Ustawy. Przewodniczący komisji powoływany jest w sposób niedemokratyczny; kierownik jednostki powołując wydziałową komisję wyznacza jej przewodniczącego.

Powołanie Odwoławczej Komisji Stypendialnej spełnia wymogi art. 176 ust. 3 Ustawy tylko częściowo, gdyż pomimo wniosku samorządu brak jest dokumentu powołującego i przekazującego uprawnienia komisji wynikające z art. 176 ust. 1 Ustawy.

Decyzje dotyczące przyznawania świadczeń pomocy wydawane przez organy wydziału – Wydziałową Komisję Stypendialną spełniają wymogi art. 107. § 1 KPA.

3.Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

W spotkaniu ze studentami kierunku prawa uczestniczyli przedstawiciele kierunku prawo oraz administracji, w sumie ok. 30 osób. Studenci reprezentowali różne lata studiów.

W opinii studentów Uniwersytet Opolski ma dobrą opinię wśród studentów i stanowi dobrą alternatywę do większych uczelni, na które jest się bardzo trudno dostać. Studenci wybierają Uniwersytet ze względu na bliskość miejsca zamieszkania, ale też ze względu na dynamiczny rozwój uczelni. Inwestycje przyciągają studentów gdyż widzą możliwości rozwoju w prężnie rozwijającej się uczelni.

Studenci pozytywnie wypowiadają się o kierunku, na którym studiują. Jako największe zalety wymieniają pozytywne nastawienie władz wydziału, dobrą kadre, która jest otwarta na potrzeby studentów oraz dbałość o politykę informacyjną.

Studenci wypowiadają się pozytywnie o ustalaniu i przestrzeganiu form i terminów zaliczeń. Forma zaliczenia zazwyczaj jest konsultowana ze studentami w pierwszych tygodniach zajęć i nie zmienia się (chyba, że pod wpływem oczekiwań studentów). Również terminy egzaminów w trakcie sesji są ustalane z grupami studenckimi tak, żeby egzaminy nie powodowały zbędnego obciążenia.

Harmonogram zajęć nie zawsze jest korzystny dla studentów. Studenci zwrócili uwagę, iż w planach często mają zbyt długie przerwy (okienka) między zajęciami przez co przez cały dzień nie mają zajęć a kończą późno. Również rozpoczynanie zajęć o 7.30 nie jest pozytywnie odbierane przez studentów (zważywszy na długie przerwy między wykładami).

Wnioski: Działalność jednostki w zakresie spraw studenckich nie spełnia kryteriów oceny spraw studenckich i wymaga zmian w tym zakresie

Część VIII. Dokumentacja toku studiów.

Ocena zgodności prowadzonej w uczelni dokumentacji toku studiów, w tym albumu studentów, księgi dyplomów, teczek osobowych studentów i absolwentów, kart okresowych osiągnięć studenta i indeksów, wydawanych dyplomów i suplementów z przepisami prawa.

Uniwersytet Opolski korzysta z systemu USOS.

Album studenta i księga dyplomów są prowadzone w formie elektronicznej, centralnie dla całej Uczelni zgodnie z § 9 oraz § 11 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634). Numer albumu przypisany jest studentowi na wszystkich kierunkach i poziomach studiów realizowanych przez studenta w Uczelni. Numer albumu studenta odpowiada numerowi wpisanemu w indeksie studenta i w legitymacji studenckiej.

Protokoły zaliczenia przedmiotu zasadniczo są prowadzone zgodnie z § 10 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Analiza losowo wybranych teczek studentów oraz osób skreślonych z listy studentów, wykazała, iż są one prowadzone poprawnie i zawierają wymagane dokumenty, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów.

Stwierdzono, że spośród decyzji wydawanych w indywidualnych sprawach studenckich nie wszystkie wyczerpują wymaganą przepisami formę.

Oglądowi poddano losowo wybrane indeksy i karty okresowych osiągnięć studenta. Nie stwierdzono w nich poważnych uchybień. Rejestr wydawanych indeksów i legitymacji jest prowadzony w formie tradycyjnej. Wpisy są sporządzane zgodnie z § 8 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Oglądowi poddano losowo wybrane dyplomy i suplementy oraz dokumenty związane z procesem dyplomowania. Dyplomy sporządza się poprawnie, w wymaganym przepisami

terminie trzydziestu dni od dnia złożenia egzaminu dyplomowego. Protokoły egzaminu dyplomowego są prowadzone prawidłowo, stosownie do § 11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów. Nie stwierdzono uchybień w pozostałej dokumentacji związanej z procesem dyplomowania.

Załącznik dodatkowy nr VIIIa – Uwagi szczegółowe do oceny dokumentacji toku studiów.

Analiza dokumentacji toku studiów pozwoliła na stwierdzenie, iż jest ona prowadzona w sposób prawidłowy. Dostrzeżono jedynie nieliczne niedociągnięcia, które nie wpływają na ogólną pozytywną ocenę tego aspektu działalności Uczelni.

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa Standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	Częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta			X		
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania			X		
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna			X		
Cz. II	Efekty kształcenia			X		
Cz. V	Badania naukowe			X		
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		
Cz. VI	Baza dydaktyczna		X			
Cz. I, VII	Sprawy studenckie				X	
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki		X			
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem			X		
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia				X	

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce (uzasadnienie powinno nawiązywać do uwag zawartych w treści raportu) oraz ewentualne zalecenia.

Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego ma ugruntowaną pozycję w społeczności akademickiej Uniwersytetu Opolskiego. Potencjał kadry dydaktycznej na kierunku „administracja” i czynione wysiłki oraz plany WPiA dotyczące jej rozwoju i doskonalenia procesu dydaktycznego są gwarancją rozwoju naukowo-badawczego kadry wydziału i doskonalenia procesu dydaktycznego, którego efektem jest nie tylko profil dobrze wykształconego absolwenta – administratywisty, ale też uruchomienie studiów II stopnia na ocenianym kierunku. Dostrzeżone w Raporcie uchybienia i zawarte wskazówki powinny przyczynić się do podniesienia jakości systemu kształcenia i realizacji celów strategicznych wydziału.

Raport sporządziła na podstawie raportów częściowych:

prof. dr hab. Maria M. Kenig-Witkowska

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego PKA Władze Uczelni odniosły się do sformułowanych w raporcie uwag przedstawiając dodatkowe informacje, wyjaśnienia i stosowne dokumenty, które uzasadniają zmianę oceny odnoszącej się do:

Tabela nr 6.

Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardu po odpowiedzi uczelni na raport				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Sprawy studenckie			X		